

Ionel BOSTAN

Proceduri privind auditul public financiar și al performanței

TIPO MOLDOVA

Ionel BOSTAN

Proceduri privind auditul public financiar
și al performanței

Coperta: *Cristian Almășanu*

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

ISBN 978-973-168-214-3

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Iași, 2010

Tipo Moldova,
E-mail: office@tipomoldova.ro

Ionel BOSTAN

**Proceduri privind
auditul public financiar
și al performanței**

TIPO MOLDOVA

Referenți științifici:

- Prof. univ. dr. *Sorin Mihăescu*,
Universitatea “Al. I. Cuza” Iași

- Prof. univ. dr. *Viorel Țurcanu*,
Academia de Studii Economice Chișinău

CUPRINS

Acronime	10
Cap. 1 Auditul public extern în contextul integrării europene	11
1.1. Preliminarii privind modificările recente ale cadrului normativ aplicabil activității de audit public extern	11
1.2. Regimul juridic privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a României, unica instituție de audit public extern	14
1.2.1. Elemente ale managementului instituțional.....	16
1.2.2. Competența și atribuțiile Curții de Conturi	22
1.2.3. Certificarea conturilor.....	26
1.2.4. Atributii de raportare, avizare și alte competențe	27
1.2.5. Numirea și statutul personalului Curții de Conturi.....	29
1.3. Competențe privind soluționarea refuzului de viză CFPD	56
1.4. Abateri și sancțiuni	58
Cap. 2 Exercițarea activităților specifice Curții de Conturi și valorificarea rezultatelor	61

2.1. Organizarea, efectuarea controlului, întocmirea actelor de control și valorificarea constatărilor înscrise în actele de control.....	61
2.1.1. Organizarea și efectuarea controlului	61
2.1.2. Întocmirea actelor de control	66
2.1.3. Valorificarea constatărilor înscrise în actele de control	73
2.2. Organizarea și efectuarea auditului financiar, întocmirea raportului de audit și valorificarea constatărilor înscrise în raportul de audit	83
2.2.1. Atribuțiile și competențele Curții de Conturi privind auditul financiar	83
2.2.2. Obiectivele auditului financiar și certificarea conturilor	84
2.2.3. Organizarea misiunii de audit financiar.....	89
2.2.4. Planificarea auditului financiar.....	90
2.2.5. Execuția auditului financiar.....	94
2.2.6. Întocmirea raportului de audit financiar	95
2.3. Organizarea și efectuarea auditului performanței, întocmirea actelor și valorificarea constatărilor cuprinse în rapoartele de audit	98
2.3.1. Atribuțiile, misiunea și scopul auditului performanței efectuat de Curtea de Conturi	98
2.3.2. Organizarea și efectuarea auditului performanței.....	99
2.3.3. Organizarea și efectuarea auditului public extern de către Autoritatea de Audit asupra fondurilor comunitare nerambursabile și a cofinanțării naționale aferente	113
Cap. 3 Standardele de audit ale Curții de Conturi a României	121
3.1. Prezentare generală	121
3.1.1. Standardele internaționale de audit.....	121

3.1.2. Conceptul privind „cele mai bune practici” în activitatea de audit a Curții de Conturi a României.....	122
3.1.3. Structura standardelor de audit. Postulatele de bază ale Curții de Conturi a României, adoptate după Standardele de audit INTOSAI	123
3.2. Standardele generale de audit.....	130
3.2.1 Independența.....	130
3.2.2. Competența	132
3.2.3 Confidențialitatea.....	133
3.2.4. Preocuparea	133
3.2.5. Obiective și responsabilități.....	134
3.3. Standardele de audit specifice etapei de planificare..	135
3.3.1. Înțelegerea activității entității auditate.....	135
3.3.2. Materialitatea	136
3.3.3. Evaluarea sistemului de control intern	138
3.3.4. Evaluarea riscurilor.....	140
3.3.5. Auditarea într-un mediu informatizat	143
3.3.6. Eșantionarea.....	143
3.3.7. Planul de audit	145
3.4. Standardele specifice etapei de execuție	148
3.4.1. Probe de audit	148
3.4.2. Proceduri de audit.....	149
3.4.3. Documentarea în activitatea de audit.....	152
3.4.4. Revizuirea.....	153
3.5. Standardele de audit specifice etapei de raportare....	155
3.5.1 Structura și conținutul rapoartelor de audit	155
3.5.2. Opinia de audit.....	158
3.5.3. Constatări, concluzii și recomandări	158
3.5.4. Scrisoarea către management	159
3.5.5. Evenimente ulterioare.....	159

3.5.6. Valorificarea rapoartelor de audit	159
3.6. Alte standarde de audit.....	159
3.6.1. Asigurarea calității în activitatea de audit	159
3.6.2. Neregularități, fraudă și eroare	163
3.6.3. Auditul sistemelor informatice	165
3.6.4. Utilizarea muncii altor auditori și/sau experți	166
3.6.5. Considerații cu privire la legi și reglementări (legalitate și regularitate).....	167
Cap. 4 Procedura realizării auditului financiar	169
4.1.1. Înțelegerea entității auditate.....	170
4.1.2. Determinarea materialității	171
4.1.3. Estimarea erorilor din situațiile financiare și calcularea preciziei	175
4.1.4. Divizarea situațiilor financiare în categorii de operațiuni economice	176
4.1.5. Evaluarea riscurilor.....	176
4.1.6. Decizia privind abordarea auditului	195
4.1.7. Pregătirea planului de audit	219
4.1.8. Revizuirea planului de audit	222
4.2. Execuția	223
4.2.1. Evaluarea, inclusiv investigarea erorilor și slăbiciunilor controlului intern în timpul auditului.....	223
4.2.2. Raportarea concluziilor semnificative către entitatea auditată în timpul auditului.....	224
4.2.3. Evaluarea rezultatelor procedurilor analitice.....	225
4.2.4. Evaluarea rezultatelor procedurilor directe de fond	226
4.3. Raportarea	244
4.3.1. Respectarea standardelor de raportare	244
4.3.2. Conținutul Raportului de Audit	245
4.3.3. Revizuirea	255

Cap. 5	Procesul auditului performanței.....	257
5.1.	Strategia privind auditarea performanței.	
	Selectarea studiilor	258
5.1.1.	Rolul și importanța stabilirii strategiei privind auditul performanței.....	258
5.1.2.	Selectarea temelor pentru studii	259
5.2.	Planificarea misiunilor de audit.....	264
5.2.1.	Importanța planificării	264
5.2.2.	Studiul preliminar	265
5.3.	Execuția. Realizarea studiului complet.....	278
5.3.1.	Elaborarea planului de audit	279
5.3.2.	Metode și tehnici pentru obținerea probelor de audit	280
5.3.3.	Sintetizarea, analizarea și interpretarea probelor de audit	297
5.3.4.	Consultarea cu entitățile auditate.....	305
5.3.5.	Analiza calității probelor de audit.....	306
5.3.6.	Documentele de lucru	306
5.4.	Raportarea	309
5.4.1.	Proiectul raportului de audit	310
5.4.2.	Elaborarea raportului de audit	314
5.4.3.	Revizuirea și colaționarea raportului de audit	318
5.4.4.	Analiza calității raportului de audit	318
Anexe	319
Bibliografie.....	341